

Internal Quality Assurance of Educational Institutions under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 4

Phawisa Suwanwong, Naiyana Promdam, and Wiman Wannakum

Nakhonratchasima College, Thailand

E-mail: Phawisasuwanwong@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1276-7165>

E-mail: opelvios@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9338-5566>

E-mail: wannakham.w@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-1055-7968>

Received 22/04/2025

Revised 28/04/2025

Accepted 25/06/2025

Abstract

Background and Aims: Internal quality assurance in educational institutions is a crucial process for the continuous development of educational management quality. The Buriram Primary Educational Service Area Office 4 emphasizes implementing a quality assurance system to effectively raise the educational standards in the area. Educational quality assurance serves as an essential mechanism for indicating the efficiency and effectiveness of teachers and school personnel, enabling them to operate systematically. This research aims to study and compare the levels of opinions of administrators and teachers regarding internal quality assurance in schools under the Buriram Primary Educational Service Area Office 4, categorized by position, department, and school size. Additionally, it aims to explore guidelines for promoting internal quality assurance in schools under the same office, also categorized by position, department, and institutional size.

Methodology: The sample group used in this research consisted of 334 administrators and teachers from educational institutions under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 4. The sample was determined using stratified random sampling. The research instruments included a five-point Likert scale questionnaire and a semi-structured interview. The Item-Objective Congruence (IOC) values ranged between 0.80 and 1.00, and the reliability coefficient was 0.81. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and pairwise comparison using Scheffé's method.

Results: The research findings revealed that: 1. Overall, the internal quality assurance of educational institutions was at a high level ($\bar{x} = 4.26$; S.D.= 0.52). When considered by individual aspects, all aspects were also at a high level. 2. When categorized by position, the overall internal quality assurance of educational institutions showed statistically significant differences at the .05 level. Differences were also found in specific aspects: the establishment of educational standards, the development of educational management plans focusing on quality according to educational standards, and the preparation of self-assessment reports. 3. When categorized by department, there were no significant differences in the overall or individual aspects of internal

quality assurance. 4. When categorized by school size, there were statistically significant differences at the .05 level in both overall and individual aspects of internal quality assurance. And 5. Guidelines for promoting internal quality assurance of educational institutions under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 4 indicated that school administrators should take the lead in enhancing educational quality by fostering understanding and implementing standards appropriate to the school's context, encouraging participation from teachers, staff, and the community in developing plans that align with local needs, utilizing data from internal evaluations to revise plans, and promoting the involvement of personnel in quality assurance activities.

Conclusion: School administrators act as leaders in quality assurance by establishing standards appropriate to the school's context and promoting the participation of teachers, staff, and the community in developing action plans. Internal evaluation data are utilized to continuously improve operational plans, and personnel are encouraged to participate in the monitoring and development of educational quality.

Keywords: Quality Assurance; Internal Quality Assurance System in Educational Institutions

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

ภาวิสา สุวรรณวงศ์, นัยนา พรหมดำ และวิมาน วรรณคำ

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มุ่งเน้นการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญสำหรับบ่งชี้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการดำเนินงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานไปอย่างเป็นระบบ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง หน่วยงาน และขนาดของโรงเรียน และเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ตำแหน่ง หน่วยงาน และขนาดสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการศึกษา: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 334 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่น 0.81 สถิติใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า 1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ($\bar{x} = 4.26$; S.D.= 0.52) 2. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 3. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตาม หน่วยงาน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน 4. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5. แนวทางการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสร้างความเข้าใจและประกาศใช้มาตรฐานที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และชุมชนในการพัฒนาแผนที่ยึดคล้อยตามความต้องการของพื้นที่ ใช้ข้อมูลจากการประเมินผลภายในเพื่อปรับปรุงแผนและส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพ

สรุปผล: ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการประกันคุณภาพโดยกำหนดมาตรฐานที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และชุมชนในการพัฒนาแผนงาน มีการใช้ข้อมูลจากการประเมินภายในเพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพ; ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

บทนำ

การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศจึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาศถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียมและจัดให้มีระบบสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มทั้งผู้เรียนและสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

การดำเนินการเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 โดยให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังต่อไปนี้ (1) ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนา และเพื่อเป็นกลไกในการควบคุมตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง (2) จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (3) สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

โดยเอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พุทธศักราช 2561 เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐานได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยปรับเปลี่ยนมาตรฐานและตัวชี้วัดให้น้อยลง สะท้อนถึงคุณภาพและการประเมินตามสภาพจริง สร้างมาตรฐานระบบการประเมินเพื่อลดภาระการจัดเก็บข้อมูล ลดการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการประเมิน และพัฒนาผู้ประเมินภายในให้มีมาตรฐาน น่าเชื่อถือ ดังนั้นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด (นิรวรรณ หินเตียน, 2566)

ปัญหาที่สำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสรุปได้คือบุคลากรขาดความตระหนักรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ขาดการทำงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและมีการนำข้อมูลย้อนกลับมาใช้ใน

การพัฒนาน้อย ขาดแคลนงบประมาณ ขาดความร่วมมือและให้ความสำคัญกับชุมชนน้อย การบริหารระบบสารสนเทศขาดประสิทธิภาพ และขาดเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย การใช้รูปแบบในการประเมินไม่เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายในมีข้อจำกัด ด้านครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่ยังขาดความรู้ มีความเข้าใจไม่ตรงกัน และยังไม่ให้ความสำคัญอย่างเพียงพอ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และการเตรียมรับการประกันภายนอกตลอดจนกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนยังมิได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรมเพียงพอ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาด้านการประสานงานของหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ปัญหาด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายใน ไปใช้ปรับปรุงพัฒนา และการเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชนยังกระทำจำกัดและไม่เห็นเป็นรูปธรรม (กวีวัฒน์ ฤชยาลาม, 2567)

จากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษากันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่าด้วยความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาตามประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ฝ่ายงาน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

การทบทวนวรรณกรรม

การประกันคุณภาพการศึกษา

ราชกิจจานุเบกษา (2561) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาโดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา (2564) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาว่าการทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติการกิจหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

การประกันคุณภาพภายในเป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนาติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานของสถาบัน/องค์กร ให้เป็นไปตามนโยบายเป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสถาบัน/หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (พระเมธีปริยัติธาดา และคณะ, 2564)

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาที่มีกระบวนการในการกำกับดูแลติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของคุณภาพการศึกษาตามที่สถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดเพื่อสร้างความมั่นใจเป็นหลักประกันให้กับผู้ปกครอง ชุมชนว่าสามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นหลักประกันได้ว่าผู้ที่จบการศึกษาจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลชนก ทรายคำ (2560) ได้ศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กดังกล่าวโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะพบว่า ควรมีการประชุมกำหนดการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพมาตรฐาน รองรับกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 บุคลากรทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันวางแผนและปฏิบัติตามการประกันคุณภาพที่กำหนด แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบคุณภาพตามสภาพจริง โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมด้วย และการจัดทำรายงานตนเอง ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวงพบว่า 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำคู่มือการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เสนอร่างให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตรวจสอบ 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดการอบรมและรวบรวมสารสนเทศ เพื่อกำหนดทิศทางและจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นำวงจรคุณภาพของเดมมิงมาใช้ในการปฏิบัติตามโครงการที่ได้กำหนดไว้ 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน แต่งตั้ง

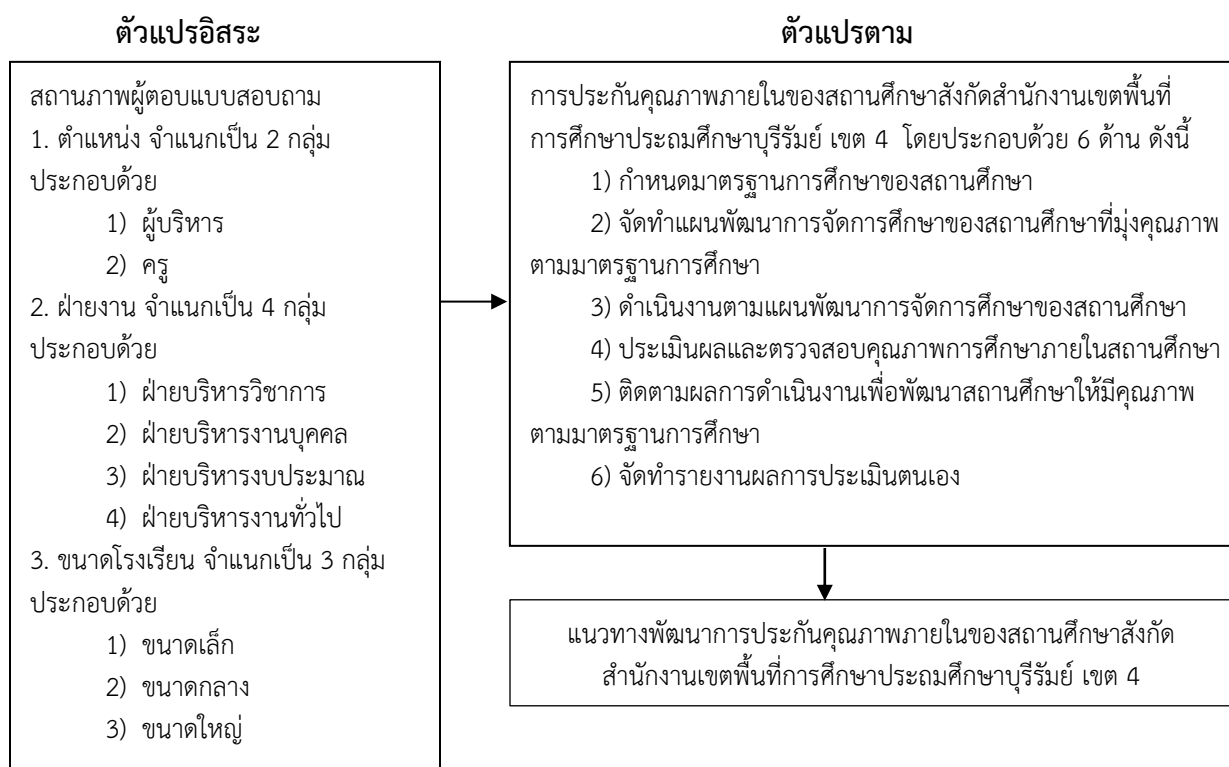
คณะกรรมการ จัดทำเครื่องมือและกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและเหมาะสม 5) การติดตามผลการการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาโดยติดตามผลระหว่างและเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จัดทำเล่มรายงานการประเมินตนเองในทุกปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด

กวีวัฒน์ ฤกษ์ยาม (2567) ได้ศึกษา การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามี 7 ตัวชี้วัด 2) องค์ประกอบของกระบวนการบริหาร (K-PDCA) 5 ขั้นตอน คือ (1) การให้ความรู้ (Knowledge: K) (2) การวางแผน (Plan: P) (3) การดำเนินการตามแผน (Do: D) (4) การตรวจสอบ (Check: C) และ (5) การแก้ไขปรับปรุง (Act: A) 3) องค์ประกอบของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง 2561 มี 3 มาตรฐาน และผลการประเมินรูปแบบๆ พบว่า การประเมินความพึงพอใจ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และรูปแบบๆ มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

สินีรัตน์ แก้ววิชิต (2567) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนา การมีส่วนร่วมของครู ประกันคุณภาพการศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความต้องการของชุมชน บริบท ความพร้อม เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันตัดสินใจกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจ สอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คณะกรรมการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ส่งเสริมให้ครูรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ตรงกับประเด็นพิจารณาตามมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายความสำเร็จที่สถานศึกษาประกาศไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 2,531 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 334 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayrle W. Morgan, 1970) โดยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่งฝ่ายงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำถามเกี่ยวกับแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยการพัฒนาแบบสอบถามมาจากของ ชลพงษ์ ทองอุดม (2564)

3.1.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.1.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) โดยมีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00

3.1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.7 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3.1.8 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

3.1.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสัมภาษณ์

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ข้อ

3.2.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3.2.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ขอบหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4.4 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และ
ในลำดับขั้นตอนเดียวกัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์
ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ฝายงานและขนาดของโรงเรียน ของ
กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 4 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้ว
นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ฝายงาน และขนาดของโรงเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง
เดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method)

5.5 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการ
วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) t - test แบบ Independent
samples และ F- test แบบ One way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ
(Scheffe's method)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	27	8.10
ครู	307	91.90
2. ฝ่ายงาน		
ฝ่ายบริหารวิชาการ	81	24.30
ฝ่ายบริหารงานบุคคล	75	22.50
ฝ่ายบริหารงบประมาณ	101	30.20
ฝ่ายบริหารงานทั่วไป	77	23.10
3. ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	93	27.80
ขนาดกลาง	143	42.80
ขนาดใหญ่	98	29.30
รวม	334	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีมีตำแหน่งครู จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 91.90 ผู้บริหาร จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10 โดยปฏิบัติงานในฝ่ายบริหารงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารวิชาการ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารงานทั่วไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 และปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารงานบุคคล จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลาง มากที่สุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 42.80 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายด้าน

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.25	0.55	มาก	5
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.26	0.49	มาก	4

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.22	0.57	มาก	6
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.26	0.50	มาก	3
ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.26	0.54	มาก	2
ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.32	0.50	มาก	1
โดยรวม	4.26	4.52	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.26$; S.D.= 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{x} = 4.32$; S.D.= 0.50) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.26$; S.D.= 0.54) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.26$; S.D.= 0.50) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.26$; S.D.= 0.49) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.25$; S.D.= 0.55) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.22$; S.D.= 0.57)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง หน่วยงาน และขนาดของโรงเรียน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง

การประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้บริหาร		ครู			
	n=27		n=307			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	4.03	0.50	4.26	0.55	-2.152*	0.032

การประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา	ตำแหน่ง				t	Sig.
	ผู้บริหาร n=27		ครู n=307			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา	3.82	0.54	4.30	0.47	-5.000*	0.000
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	4.19	0.41	4.22	0.58	-0.350	0.728
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.18	0.37	4.26	0.51	-0.857	0.392
ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา	4.14	0.29	4.27	0.56	-2.021	0.049
ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเอง	4.09	0.37	4.35	0.50	-3.319*	0.002
โดยรวม	4.08	0.41	4.28	0.53	-5.384*	0.000

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 แสดงว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวม ของผู้บริหาร ($\bar{x} = 4.08$) มีค่าต่ำกว่า ครู ($\bar{x} = 4.28$) และการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ฝ่ายงาน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.044	3	0.015	0.048	0.986
	ภายในกลุ่ม	99.504	330	0.302		
	รวม	99.548	333			
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.043	3	0.348	1.464	0.224
	ภายในกลุ่ม	78.413	330	0.238		
	รวม	79.456	333			
ระหว่างกลุ่ม		0.324	3	0.108	0.328	0.805

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	ภายในกลุ่ม	108.657	330	0.329		
	รวม	108.982	333			
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.291	3	0.43	1.76	0.155
	ภายในกลุ่ม	80.691	330	0.245		
	รวม	81.982	333			
ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.551	3	0.184	0.623	0.601
	ภายในกลุ่ม	97.435	330	0.295		
	รวม	97.986	333			
ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.609	3	0.203	0.82	0.483
	ภายในกลุ่ม	81.394	329	0.247		
	รวม	82.003	332			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.262	3	0.087	0.954	0.415
	ภายในกลุ่ม	30.219	330	0.092		
	รวม	30.481	333			

จากตารางที่ 4 แสดงว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ฝ่ายงาน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5.631	2	2.815	9.922*	0.000
	ภายในกลุ่ม	93.918	331	0.284		
	รวม	99.548	333			
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.726	2	0.863	3.674*	0.026
	ภายในกลุ่ม	77.731	331	0.235		
	รวม	79.456	333			
ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.16	2	1.58	4.942*	0.008
	ภายในกลุ่ม	105.821	331	0.32		
	รวม	108.982	333			
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.75	2	2.375	10.179*	0.000
	ภายในกลุ่ม	77.232	331	0.233		
	รวม	81.982	333			
ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.305	2	1.653	5.777*	0.003
	ภายในกลุ่ม	94.681	331	0.286		
	รวม	97.986	333			

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	7.061	2	3.531	15.547*	0.000
	ภายในกลุ่ม	74.942	330	0.227		
	รวม	82.003	332			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.839	2	1.919	23.846*	0.000
	ภายในกลุ่ม	26.642	331	0.08		
	รวม	30.481	333			

*p $\geq$.05

จากตารางที่ 5 แสดงว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีมีตำแหน่งครู จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 91.90 ผู้บริหาร จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10 โดยปฏิบัติงานในฝ่ายบริหารงบประมาณ มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารวิชาการ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารงานทั่วไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 และปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารงานบุคคล จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลาง มากที่สุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 42.80 ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 และปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ฝ่ายงาน และขนาดของโรงเรียนพบว่า

2.1 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

2.2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ฝ่ายงาน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรให้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษากับครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ควรให้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมีส่วนร่วมจากครู บุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรให้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลการศึกษาภายในในการปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ควรให้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ควรให้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานที่ชัดเจนในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้ข้อเสนอแนะและการสนับสนุนในการปรับปรุงการดำเนินงานตามผลการติดตามอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ควรให้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองให้กับครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานที่ชัดเจนในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารนำข้อมูลและผลการดำเนินงานในอดีตมาปรับปรุงและกำหนดเป้าหมายใหม่ที่ชัดเจนและเหมาะสม มีการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานที่ชัดเจนในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ

เบญญาภา วรรณมณี (2565) ได้ศึกษา การบริหารงานบุคคลของครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และด้านการบำรุงขวัญและส่งเสริมกำลังใจ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า การบริหารงานบุคคลของครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความต้องการจำเป็น ด้านการวางแผนอัตรากำลังเป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ด้านการบำรุงขวัญและส่งเสริมกำลังใจ ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ตามลำดับ

2. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีหน้าที่หลักในการจัดทำและกำหนดมาตรฐาน รวมถึงแผนพัฒนาและการประเมินตนเอง ซึ่งส่งผลต่อความคิดเห็นที่ต่างจากบุคลากรในระดับปฏิบัติการ สอดคล้องกับ อารยา อ่อนงาม (2564) ได้ศึกษา การศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ฝ่ายงาน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก ทุกฝ่ายงานมีการประสานงานและทำงานร่วมกันในการวางแผนและติดตามผล ทำให้มีมุมมองและความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน สอดคล้องกับ อรพรรณ เกษโสภา และดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล หน้าที่รับผิดชอบ และระดับการจัดการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาด โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายและสามารถแบ่งงานได้ชัดเจน ในขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็กบุคลากรอาจต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่พร้อมกัน ทำให้การดำเนินงานอาจไม่ครอบคลุมเท่า สอดคล้องกับ อรพรรณ เกษโสภา และดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล หน้าที่รับผิดชอบ และระดับการจัดการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาด โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. แนวทางการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แม้ว่าการกำหนดมาตรฐานการศึกษาจะอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีประเด็นที่ต้องพัฒนา เช่น การสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษากับครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกฝ่ายมีแนวทางที่สอดคล้องกันมากขึ้น ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แม้สถานศึกษาจะมีการดำเนินงานตามแผนอยู่ในระดับมาก แต่การใช้ข้อมูลจากการประเมินภายในในการปรับปรุงแผนยังคงเป็นจุดที่ต้องเน้นย้ำ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน การประเมินผลเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา การเสริมสร้างให้ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพจะช่วยให้การประเมินมีความรอบด้านและเป็นจริง ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน แม้ว่าการติดตามผลจะดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ แต่การกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนในการติดตามยังคงเป็นประเด็นสำคัญ การพัฒนาระบบติดตามผลที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและการสนับสนุนจากเขตพื้นที่การศึกษาในการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การจัดทำรายงานผลประเมินตนเองมีความสำคัญในการสะท้อนผลการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนา การเผยแพร่และแบ่งปันรายงานผลการประเมินในวงกว้าง เช่น ครู บุคลากร และชุมชน จะช่วยสร้างความโปร่งใสและกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นารีญา ศรีพันธุ์, สติพร เขาวนชัย และวิทยา จันทรศิลา (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สหวิทยาเขตหล่มสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สหวิทยาเขตหล่มสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ พบว่า 1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ผู้บริหารควรจัดประชุม ชี้แจง สร้างความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันกับครูทุกคน เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยผู้ปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควรมาจากหลากหลายกลุ่มงาน เพื่อจะได้มีการจัดเก็บข้อมูลที่ครบถ้วน 3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูได้ ประสาน จัดหา เสนอบประมาณ ใช้ทรัพยากรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้ผลสำเร็จของโครงการและกิจกรรมบรรลุผลตามค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้บริหารควร ร่วมกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในแต่ละตัวชี้วัด ในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมของสถานศึกษา กับหัวหน้างานและครูที่เกี่ยวข้อง 5. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและรู้สึกมีส่วนร่วมในผลงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ควรจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อติดตามการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง พร้อมกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนในแต่ละขั้นตอน

1.2 ในด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ควรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการประเมินตนเองและปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีระบบการให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์

1.3 ในด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และผลการติดตามระหว่างสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายการพัฒนาและแบ่งปันแนวปฏิบัติที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาแนวทางการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ชัยชนะ. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การแก้โจทย์ปัญหาฟิสิกส์โดยประยุกต์แนวคิดของโรจาส์ เรื่อง การเคลื่อนที่แนวตรง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 11(3), 130–138.
- กวีวัฒน์ ฤชัยลาม. (2567). การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 11 (1), 307-26.
- ชลพงษ์ ทองอุดม. (2564). แนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*, 9(2), 55–82.
- นาริยา ศรีพันธุ์, สติพร เขาวนชัย และวิทยา จันทร์ศิลา. (2565). แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู สหวิทยาเขตหล่มสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์. *Journal of Modern Learning Development*, 7(4), 307-319.
- นิรวรรณ หื่นเตียน. (2566). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ตามมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*, 8(4) : 64 – 79.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญญาภา วรรณมณี. (2565). การบริหารงานบุคคลของครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. *วารสารสถาบันวิจัยพัฒนธรรม*, 9(3) : 163 – 174.
- พระเมธีปรีดีธาดา (บุญพร จารุบุญ) และคณะ. (2564). การประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(1), 375-789.
- พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล. (2566). *แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง*. การค้นคว้าอิสระสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 11ก.

- สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา. (2564). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2567 จาก <https://www.western.ac.th/index.php/th/chaqa-breuro>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. (2567). แผนปฏิบัติการ ประจำปี 2567. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สินีรัตน์ แก้ววิชิต. (2567). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร. วารสาร มจร บาลีศึกษาศาสตร์ โฆสปริทรรศน์, 10(2), 240-52.
- อรพรรณ เกษโสภา และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 9(2) : 347-354.
- อารยา อ่อนงาม. (2564). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. วารสารวิชาการ, 1(2) : 13-26.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.